

УДК 159.944.4-057.875.

Тұрғанбек Қ.Қ.

**МАРАТ ОСПАНОВ АТЫНДАҒЫ БҚМУ СТУДЕНТТЕРІ АРАСЫНДА
ЭМОЦИОНАЛДЫ КҮЙРЕУ СИНДРОМЫНЫҢ ТАРАЛУ ДӘРЕЖЕСІН
АНЫҚТАУ**

Патологиялық физиология кафедрасы
Ғылыми жетекшісі: м.ғ.м. Егизбаева Д. Қ.
Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті КеАҚ,
Ақтөбе қаласы, Қазақстан Республикасы.

Кілттік сөздер: эмоционалды күйреу, эмоционалды күйреудің таралуы, студенттік сауалнама, деперсонализация.

Өзектілігі: Эмоционалды күйреу синдромы (ЭКС) – созылмалы стресс кезінде дамиды, дәрігер маманның эмоционалды-энергетикалық және жеке ресурстарының сарқылуынан пайда болатын синдром. Медицина саласында оқитын студенттер қызметі эмоционалды стресстік еңбек түрлерінің қатарына жатады және студенттің психикалық және соматикалық денсаулық деңгейіне әсер етеді[1]. Өзін-өзі бақылау және өзін-өзі реттеу резервтерінің болмауы эмоционалды күйреу синдромына алып келуі мүмкін. Бірқатар зерттеулер нәтижесі медициналық университет студенттері арасында эмоционалды күйреу синдромы таралу жиілігі жоғары екендігі анықталды[2].

Зерттеудің мақсаты: Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университетінің студенттері арасында эмоционалды күйреу синдромының таралу жиілігін анықтау.

Материалдар мен әдістер: Эмоционалды күйреу синдромының таралу жиілігін анықтау мақсатында 17-27 жас аралығындағы 115 студентке (1 курс – 34,7%, 3 курс 34,7%, 5 курс – 30,6%) сауалнама жүргізілді. Эмоционалды күйреу көрсеткішін анықтау – Maslach Burnout Inventory сауалнамасы арқылы жүргізілді. Сауалнама нәтижесі 3 субшкала арқылы бағаланды: Эмоционалды сарқылу; Деперсонализация; Жеке жетістіктердің редукциясы.

Нәтижелері. «Эмоционалды сарқылу» субшкаласын талдау бойынша: Жоғарғы дәрежеде - 1 курстың 31,6%-ында, 3 курстың 17,7%-інде, 5 курстың 7,6%-де, Орташа дәрежеде - 1 курстың 60,3%, 3 курстың - 59,3%, 5 курстың - 47,2%. Төменгі дәрежеде - 5 курстың 45,2% , 3 курстың – 22,9%, ал 1 курстың - 7,9% анықталды. «Деперсонализация» субшкаласын талдау бойынша: Жоғары дәрежеде - 1 курс студенттерінің 73,4%-ында, 3 курс - 71,1%, 5 курс - 30,1%, Орташа дәрежеде - 5 курс студенттерінің - 24,1% - ында, 1 курс - 21,2%, 3 курс - 18,2%, Төменгі дәрежеде - 5 курстың - 45,7%, 3 курстың - 10,6%, 1 курстың - 5,4% анықталды. «Жеке жетістіктер редукциясы» субшкаласын талдау барысында: Төменгі дәрежеде - 5 курстың 60,4%, 3 курстың 52,3%, 1 курс студенттерінің 46,3%-ында. Орташа дәрежеде - 1 курстың 33,2%, 5 курс - 30,4%, 3 курс 28,2%-ында. Жоғары дәрежеде - 1 курс студенттерінің 20,4%, 3 курс - 19,8%, 5 курс - 10,1% анықталды.

Қорытынды. “Эмоционалды сарқылу”, “Деперсонализация” және “Жеке жетістіктер редукциясы” субшкалаларын қорытынды мәнінен “Эмоционалды күйреу” көрсеткіші алынды. Осы көрсеткіш (эмоционалды күйреу) бірінші курс студенттерінің арасында жоғары дәрежеде (41,8%) кездесетіндігі анықталды. Бірінші курс студенттерінің басқа курс студенттеріне қарағанда жоғарғы жиілікте психоэмоционалды бұзылыстардың

болуы жаңа ортаға бейімделу үрдісімен қатар қарқынды режим, ұйқы тәртібінің бұзылуынан болуы мүмкін.

Әдебиеттер тізімі:

1. А.К. Ешманова, Г.Б. Умутбаева, А.И. Нуфтиева - Исследование профессионального выгорания среди студентов КазНМУ и медицинских работников некоторых учреждений г. Алматы. – стр. 1-2.
2. Ишутина И.Н. – Синдром эмоционального выгорания у студентов-медиков – неизбежность или вымысел? // Бюллетень медицинских Интернет-конф. //2014 Том 4.

РЕЗЮМЕ

Турганбек К.К.

Определение степени распространенности синдрома эмоционального выгорания среди студентов ЗКМУ имени Марата Оспанова

Кафедра патологической физиологии

Научный руководитель: м.м.н. Егизбаева Д. К.

НАО «Западно-Казахстанский медицинский университет имени Марата Оспанова»,
Город Актобе, Республика Казахстан.

Выявлена частота распространения синдрома эмоционального коллапса среди студентов Западно-Казахстанского медицинского университета им.Марата Оспанова.

SUMMARY

Turganbek K.K.

Determination of the prevalence of emotional burnout syndrome among students of the WKMU named after Marat Ospanov

Department of Patological Physiology

Scientific supervisor: m.m.s.Egizbaeva D. K.

«West Kazakhstan Medical University named after Marat Ospanov»

Aktobe city, The Republic of Kazakhstan.

The frequency of the spread of emotional collapse syndrome among students of the West Kazakhstan Medical University was revealed. Marat Ospanov.

УДК 81'271.1-057.875(043)

Сангалиев Е.

РЕЗУС - ТЕРІС ҚАН ТОБЫ БАР ӘЙЕЛДЕРДІҢ ЖҮКТІЛІГІНІҢ ЖҮРГІЗІЛУІ

Патологиялық физиология кафедрасы

Ғылыми жетекшісі: м.ғ.м. Егизбаева Д. К.

Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті КеАҚ,

Ақтөбе қаласы, Қазақстан Республикасы.

Кілттік сөздер: сөйлеу ортасы, медицина студенттері, сұрастыру, жазбаша сөйлеу, ауызша сөйлеу.

Өзектілігі. Қазіргі уақытта ана мен қағанактың иммунологиялық үйлесімсіздігі өзекті мәселе болып отыр[1]. Ұрықтың гемолитикалық ауруының барлық клиникалық маңызды жағдайларының 95%-ы Rh факторының сәйкессіздігіне байланысты. Резус-теріс ананың ұрықтың резус-оң эритроциттерімен сенсбилизациясы 1% жағдайда жүктілік кезінде және 10% жағдайда - босанғаннан кейін, ұрық қаны ананың қанына түскен кезде пайда болуы мүмкін. Жүктілік кезіндегі Rh-теріс әйелде Rh оң ер адамнан 55-60% жағдайда ұрық Rh -оң болады. Резус-позитивті ер адамның 60%-ы гетерозиготалы, ал 40%-ы резус-фактор бойынша гомозиготалы болғандықтан,